

Vypraveno

Dodatečně anonymizováno
v souladu s GDPR

dne 2. 12. 2016


PŘÍLOHA

Ministr vnitra
Milan Chovanec

Naturalizace v České republice (GA15-07626S)
podle zákona č. 186/2013 Sb.

prac. č.: 1081r

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne: 2. 12. 2016
podpis: DL



MVCRP010KS6Q

53
Z

V Praze 28. 11. 2016
Č. j.: MV-115939-6/VS-2016

Rozhodnutí

Ministr vnitra jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), přezkoumal na základě včasného rozkladu, který podali nar. ... , Bakal – Rusko, a

... lachodka – Rusko, oba státní občané Ruska, trvale bytem (dále jen „žadatel“, „žadatelka“, „žadatelé“), zastoupení advokátem Mgr. ... dvokátní kancelář Šafra & partneři, s. r. o., se sídlem (dále jen „právní zástupce“), rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, (dále jen „Ministerstvo vnitra“), ze dne 9. 5. 2016, č. j.: VS 8173/835.3/2-2014, kterým nebylo podle ustanovení § 11 a ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), vyhověno jejich žádosti o udělení státního občanství České republiky, a rozhodl takto:

Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 5. 2016, č. j.: VS-8173/835.3/2-2014, se podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. a) ve spojení s ustanovením § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu ruší a vrací k novému projednání.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje podali žadatelé dne 30. 7. 2014 společnou žádost o udělení státního občanství České republiky. Oba žadatelé mají v České republice povolen trvalý pobyt ode dne 10. 10. 2005. Žadatelka pracuje jako lékařka ve Fakultní nemocnici v ... oba manželé jsou vlastníky a současně jednateli obchodní společnosti ..., obchod a služby, s.r.o.

II.

Ministerstvo vnitra po provedeném důkazním řízení konstatovalo, že vzhledem ke skutečnosti, že žadatelé mají v České republice povolen trvalý pobyt ode dne 10. 10. 2005, splňují podmínku stanovenou v § 14 odst. 1 písm. a) zákona o státním občanství České republiky.

Žadatelé rovněž splňují podmínku stanovenou v § 14 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, neboť se na území České republiky skutečně zdržovali, s výjimkou krátkodobých cest do zahraničí, v posledních 5 letech.

Výpisy z evidence Rejstříku trestů, které si v souladu s § 22 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky vyžádalo Ministerstvo vnitra, žadatelé prokázali trestní bezúhonnost ve smyslu § 14 odst. 3 tohoto zákona. Vzhledem ke své pobytové situaci neprokazovali trestní bezúhonnost v zahraničí.

Doložením osvědčení o vykonání zkoušky znalosti z českého jazyka, základní znalosti ústavního systému a základní orientace v kulturně-společenských, zeměpisných a historických reáliích České republiky pro účely nabytí státního občanství České republiky žadatelka prokázala splnění podmínek stanovených v § 14 odst. 4 a 5 zákona o státním občanství České republiky. Žadatel splnění těchto podmínek neprokazuje.

Z listinných podkladů dále vyplývá, že žadatelé splňují též podmínku stanovenou v § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky, neboť nebylo zjištěno, že by porušili povinnosti vyplývající z právních předpisů na úseku vstupu a pobytu cizinců na území České republiky, veřejného zdravotního pojištění, sociálního zabezpečení, důchodového pojištění, zaměstnanosti, daní, cel, odvodů a poplatků, vyživovací povinnosti vůči dětem nebo veřejnoprávní povinnosti k obci, ve které jsou přihlášení k pobytu.

Žadatelé splňují i podmínku stanovenou v § 14 odst. 7 zákona o státním občanství České republiky, neboť prokázali výši a zdroje svých příjmů za období posledních 3 let předcházejících podání žádosti, i podmínku podle § 14 odst. 8 uvedeného zákona, tj. v tomtéž období výrazně a bez vážných důvodů nezatěžovali systémy státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi.

V souladu s § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky si Ministerstvo vnitra vyžádalo stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb (dále též „bezpečnostní služby“). Na základě těchto stanovisek vyšlo najevo, že žadatel ve smyslu uvedeného ustanovení tohoto zákona ohrožuje bezpečnost státu. Ministerstvo vnitra proto žádost zamítlo z důvodu bezpečnosti státu, jak vyplývá z citovaného ustanovení zákona o státním občanství České republiky.

III.

Proti zamítavému rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 5. 2016 podali žadatelé prostřednictvím právního zástupce včasný blanketní rozklad; tento rozklad byl dne 8. 7. 2016 doplněn o odůvodnění.

V doplnění rozkladu právní zástupce uvádí, že žadateli není jasné, jaké skutečnosti nebo okolnosti mohly přispět k tomu, aby byl učiněn závěr o hrozbě, kterou má údajně představovat pro Českou republiku. K práci ve vojenské nemocnici se žadatel podrobně vyjádřil ve svém životopise. Pokud tato skutečnost měla za následek vydání stanoviska o ohrožení bezpečnosti státu, pak žadatel podotýká, že je zcela nepodložené považovat jeho práci jako řadového inženýra za skutečnost odůvodňující vydání takového stanoviska. Právní zástupce dále

poukazuje na to, že žadatel naopak ve svém životopise popisoval známosti s lidmi, kteří byli signatáři Charty 77. Pokud by tedy v jeho životě v České republice měl být spatřován politický aspekt, pak by se podle pevného přesvědčení žadatele mělo spíše dospět k opačnému závěru, než ke kterému dospěly Policie České republiky nebo zpravodajské služby. Celkově je nutno dodat, že žadatel nebyl nikdy politicky aktivní, a to jak v České republice, tak ani v Rusku, resp. v tehdejší Sovětském svazu. Veškeré jeho známosti v České republice byly spojeny buď výhradně s jeho zaměstnáním, anebo to byli přátelé, se kterými si rozuměl na lidské úrovni. Žadatel je rovněž osobou v pokročilém věku a i ve světle této okolnosti se stanovisko o jeho údajné hrozbě pro bezpečnost státu zdá být nepodložené. Právní zástupce se dále vyjádřil k finanční situaci žadatele a odkázal na příložená vyjádření ze strany sousedů a přátel, kteří mohou poskytnout dostatečný popis jeho osoby. Právní zástupce proto žádá ministra vnitra o přezkum výše uvedeného (negativního) stanoviska a posouzení, zda v případě žadatele jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky nevyhovět.

Co se týče zamítnutí žádosti o udělení státního občanství České republiky žadatelce, právní zástupce žádá alternativně buď o vyhovění společné žádosti v celém rozsahu, nebo o vyhovění žádosti pouze žadatelky, s ohledem na to, že správní orgán v jejím případě neshledal důvody pro zamítnutí žádosti.

IV.

O rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra rozhoduje podle ustanovení § 152 odst. 2 a 3 správního řádu ministr vnitra na základě návrhu rozkladové komise. Rozklad posoudila rozkladová komise ministra vnitra.

Důvodem pro zamítnutí žádosti byla skutečnost, že stanoviska, která je Ministerstvo vnitra povinno si podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky v řízení o udělení státního občanství České republiky vyžádat, obsahovala informaci, dle níž žadatel ohrožuje bezpečnost státu. V souladu s posledně citovaným ustanovením zákona o státním občanství České republiky se tato stanoviska nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. Podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky se v případě, že v řízení vyjde na základě stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, v odůvodnění rozhodnutí pouze uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. V případě žadatele byl takovýto závěr učiněn. Ve smyslu citovaného ustanovení bylo proto v odůvodnění předmětného rozhodnutí pouze uvedeno, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.

Ministr vnitra považuje za vhodné blíže se vyjádřit k uvedenému ustanovení zákona.

Předně je třeba poukázat na fakt, že zmiňované bezpečnostní služby svá stanoviska vyhotovují v intencích zájmů uváděných v § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, tj. posuzují, zda z hlediska jejich poznatků může být žadatel tzv. bezpečnostním rizikem ve vazbě na možné udělení státního občanství.

Negativní stanovisko je pak vydáváno v případě, že dotčená bezpečnostní služba k závěru o existenci takového rizika na základě svých poznatků v konkrétní situaci dospěje. Každé negativní stanovisko je vydáváno na úrovni ředitele příslušné zpravodajské služby nebo zvláštní složky Policie České republiky, případně jeho zástupce. Je tudíž garantováno, že závěr o bezpečnostním riziku pro Českou republiku spojený s osobou žadatele je založen na ověřených poznatcích a skutečnostech.

V obecné rovině je nutno dále konstatovat, že stanoviska bezpečnostních služeb nejsou závaznými stanovisky ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu přezkoumává tato stanoviska ve vazbě na konkrétní situaci žadatele, požadavky zákona o státním občanství České republiky, správního řádu a další dotčené právní normy, jakož i s přihlédnutím k judikatuře vnitrostátních i mezinárodních soudů. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na § 26 tohoto zákona přitom zakládá speciální procesní režim týkající se těch stanovisek bezpečnostních služeb, která na základě utajovaných informací obsahují negativní závěr ve věci udělení státního občanství České republiky žadateli z důvodu bezpečnostního rizika. Seznámení žadatele se stanovisky bezpečnostních služeb obsahujícími utajované informace by znamenalo popření základního účelu zákona č. 412/2005 Sb. Na nemožnost seznámit se stanovisky obsahujícími utajované informace pak logicky navazuje formulace odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství z důvodů negativních stanovisek bezpečnostních služeb obsahujícími utajované informace (§ 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky). Nemělo by smysl vylučovat ze státoobčanského spisu tato stanoviska a následně jejich obsah uvést do odůvodnění zamítavého rozhodnutí.

Z hlediska ochrany základních bezpečnostních zájmů státu představuje tento zákonem upravený postup ve srovnání s obecnými předpisy o správním řízení legitimní a přiměřené omezení procesních práv účastníka řízení a obsahových náležitostí odůvodnění rozhodnutí. Nelze připustit, aby žadatel, který dle zjištění orgánů uvedených v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ohrožuje základní bezpečnostní zájmy státu, měl možnost seznámit se s obsahem stanovisek Policie České republiky a zpravodajských služeb, jež obsahují utajované skutečnosti. Uvedení takovýchto skutečností souvisejících s ohrožením bezpečnosti státu, jeho svrchovanosti a územní celistvosti, demokratických základů, životů, zdraví, nebo majetkových hodnot v odůvodnění rozhodnutí by mělo za následek prozrazení utajovaných informací, což by ve vazbě na ochranu základních bezpečnostních zájmů bylo nesporně krajně nežádoucí. V takovém případě zákonná úprava zajišťuje, aby žadatel z odůvodnění zamítavého rozhodnutí zjistil alespoň základní informaci o tom, co bylo důvodem zamítnutí jeho žádosti.

V této souvislosti lze zmínit i Výkladovou zprávou komise expertů pro státní občanství k Evropské úmluvě o státním občanství, v níž se v komentáři k čl. 11 uvádí, že v případě rozhodnutí dotýkajících se národní bezpečnosti má být poskytováno pouze minimum informací (v angl. originále „*For decisions involving national security, only a minimum amount of information has to be provided.*“). Z tohoto hlediska pak lze považovat i takovouto základní informaci za nezbytné minimum informací.

Pouze pro úplnost pak ministr vnitra podotýká, že s obdobnou úpravou, jako má Česká republika, se lze setkat i v jiných státech stejného právního okruhu, jako je Česká republika. Příkladem lze jmenovat tyto státy:

- Polsko, kde se rozhodnutí opírající se v zákonem stanovených případech o bezpečnostní důvody neodůvodňují (čl. 107 Zákoníku správního řízení ze 14. 7. 1960 *[Kodeks postępowania administracyjnego]*, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 31 a 36 zákona o státním občanství z 2. 5. 2009 *[Ustawa o obywatelstwie polskim]*).
- Dánsko, kde může Parlamentní naturalizační komise o neudělení státního občanství (naturalizaci) v případech možné bezpečnostní hrozby pro Dánsko rozhodnout bez odůvodnění rozhodnutí a možnosti odvolání.

Ministr vnitra dále poznamenává, že výše zmíněná omezení procesních práv účastníka řízení, vyplývající z § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, považuje za ústavně konformní. Je sice pravda, že žadateli nejsou známy konkrétní důvody, které k vydání negativního stanoviska vedly, jeho právu na spravedlivý proces je však přesto poskytnuta ochrana přiměřená okolnostem případu. Žadatel ví, že zamítavé rozhodnutí stojí na negativním stanovisku některé bezpečnostní služby. Má též možnost proti tomuto závěru brojit podáním rozkladu, což ostatně učinil. Důvody, na nichž bylo zamítavé rozhodnutí Ministerstva vnitra založeno, jsou v řízení o rozkladu přezkoumávány i bez toho, že by je účastník řízení přesně znal. Žadatelovo právo obhajovat svá práva a zájmy je tedy v potřebném rozsahu zachováno, samozřejmě při respektování specifik daného případu (tedy dopadu do bezpečnostních zájmů České republiky).

Ministr vnitra rovněž zdůrazňuje princip, nyní výslovně zakotvený v § 12 zákona o státním občanství České republiky, podle něhož na udělení státního občanství České republiky není právní nárok, jak již dříve opakovaně v řadě rozhodnutí potvrdil Ústavní soud i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, sp. zn. 3 As 32/2005, a navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. II. ÚS 624/06, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, sp. zn. 4 As 142/2013). Přitom je třeba vzít v úvahu, že osobě, již bylo uděleno státní občanství České republiky, toto občanství (na rozdíl od řady jiných států) nelze odejmout proto, že je bezpečnostním rizikem pro český stát. Proto je nutno případné bezpečnostní riziko před udělením státního občanství České republiky vážít obzvláště pečlivě.

V rámci přezkumu prvostupňového rozhodnutí si nicméně ministr vnitra vyžádal aktualizované podklady od příslušné bezpečnostní služby, aby tak mohl posoudit, zda bezpečnostní riziko u žadatele trvá. Na základě takto získaných aktualizovaných podkladů dospěl k závěru, že bezpečnostní riziko ze strany žadatele již není dáno. Není zde tedy nadále překážka v udělení státního občanství žadateli ve smyslu § 22 odst. 3 zákona o státním občanství.

S odkazem na výše uvedené proto ministr vnitra rozhodl způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat.

ministr vnitra

